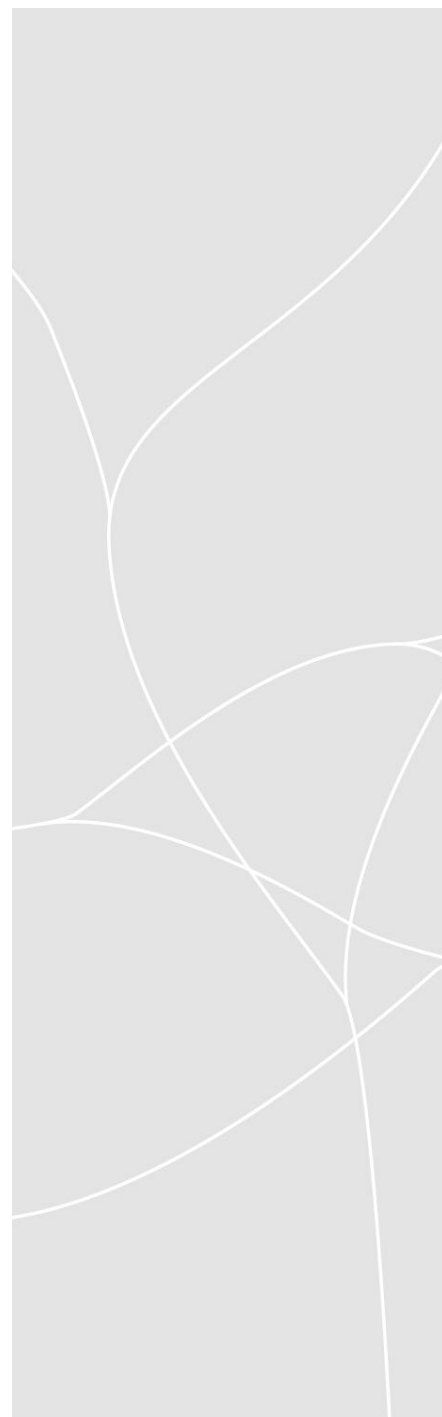

Kartläggning av hemlösheten och insatser för hemlösa 2019

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Upprättad
Datum: 2020-02-20
Version: 1.0
Ansvarig: Lars G Larsson
Förvaltning: Arbetsmarknads- och socialförvaltningen
Enhet: Strategisk avdelning, enheten för uppföljning och analys

Innehållsförteckning

Kartläggning av hemlösheten och insatser för hemlösa 2019	1
Inledning.....	3
Kommunens ansvar för bostäder	3
Bostadens betydelse – med fokus på barn.....	4
Kartläggning av hemlösheten	5
Mätfel	7
Hemlösa - antal, könsfördelning, hushållstyp, medborgarskap och födelseland.....	7
Barn i hemlösa hushåll.....	11
Sammanhängande tid i hemlöshet.....	13
Aktuellt boende för hemlösa.....	15
Huvudsaklig problematik bland hemlösa.....	17
Orsak till hemlösheten.....	19
Hemlösas försörjning	19
Hemlösas bostadsbehov.....	20
Insatser för hemlösa.....	20
Förvaltningsgemensamma insatser riktade till hemlösa.....	21
Boenden genom socialtjänstavdelningarna.....	23
Förebyggande insatser mot hemlöshet.....	23
Boendeinsatser för hemlösa hushåll	24
Lägenheter för andrahandsuthyrning	26
Samarbete	27
Utvecklingsarbete.....	28
Arbetsmarknads- och socialförvaltningens avvägningar	29
Bilaga 1 Enkätfrågor – kartläggningsblankett 2019	32
Bilaga 2 Tabeller från hemlöshetskartläggning	33

Inledning

Malmö stad genomför sedan 1996 årligen en kartläggning av hemlösheten. Kartläggningen är ett av kommunens planeringsunderlag för hemlöshetsarbetet och är tillsammans med redovisningen av insatser för hem- och bostadslösa även ett uppföljningsinstrument för hemlöshetsarbetet i Malmö stad.

2019 års kartläggning genomfördes den 1 oktober och liksom tidigare år fyllde handläggarna inom socialtjänsten i en kartlägningsblankett (se bilaga 1) för varje hemlös kvinna och man som antingen fått eller begärt hjälp med boendesituationen under den senaste månaden. Alla kända så kallade uteliggare tas med i kartläggningen även om de inte har någon pågående kontakt och insats från socialtjänsten. Liksom vid tidigare års kartläggningar är det enbart personer som är kända av socialtjänsten som omfattas av kartläggningen. Frivilligorganisationer, kriminalvård, sjukvård och andra aktörer deltar inte i kartläggningarna.

I rapporten redovisas löpande i text, tabeller och diagram resultatet av hemlöshetskartläggningen. I bilaga 2 finns en sammanställning av tabeller utifrån årets och tidigare års kartläggningar.

I denna rapport redovisas, förutom den senaste kartläggningen av hemlösa, även arbetsmarknads- och socialförvaltningens (ASF) insatser för hemlösa.

Uppgifter, tabeller och diagram i denna rapport kommer från Malmö stads årliga kartläggningar av hemlösheten och uppgifter om insatser från de olika avdelningarna inom ASF.

Kommunens ansvar för bostäder

Rätten till bostad är stadgad såväl i FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna som i svensk grundlag. I regeringsformen 1 kap. 2 § första stycket, anges följande: *Det skall särskilt åläggas det allmänna att trygga rätten till hälsa, arbete, bostad och utbildning samt att verka för social omsorg och trygghet.*

Kommunen har utifrån lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ett ansvar att med riktlinjer för bostadsförsörjningen skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder. I Malmö stad är det stadsbyggnadskontoret som har ansvar för att samordna arbetet med att ta fram förslag till bostadspolitiska mål och en handlingsplan för bostadsförsörjningen, vilka beslutas av kommunfullmäktige.

I socialtjänstlagen (SoL) stadgas i 3 kap. 2 § att socialnämnden i sin verksamhet ska främja den enskildes rätt till bostad. Socialtjänsten har inte ett generell ansvar att ordna boende till bostadslösa.

Gentemot vissa grupper, såsom äldre och personer med funktionsnedsättning, har en socialnämnd ett särskilt ansvar att tillhandahålla boende. I övrigt gäller enligt socialtjänstlagen och rättspraxis att socialnämndens ansvar gäller personer som är helt bostadslösa samt har speciella svårigheter att skaffa en egen bostad som följer av den enskilde tillhör en socialt utsatt grupp som behöver särskild hjälp att anskaffa en bostad. Det är inte tillräckligt att man har allmänna svårigheter att skaffa en bostad, exempelvis på grund av allmän bostadsbrist eller på grund av hyresvärdarnas generella krav på hyresgäster avseende inkomst, anställning och liknande.

Kommunen har enligt 2 kap. 1 § socialtjänstlagen det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Denna bestämmelse innebär att en socialnämnd kan ha skyldighet att till en hemlös person, som inte enligt ovan har rätt till bistånd, tillhandahålla tak över huvudet för att förhindra akut nöd. För barnfamiljer gäller att socialnämnden ska ta ett särskilt ansvar för att säkerställa barnets bästa.

Bostadens betydelse – med fokus på barn

Att ha en bostad är ett av människans grundläggande behov. Det har betydelse för såväl den psykiska som fysiska hälsan och påverkar också möjligheterna att kunna arbeta och studera och i övrigt ha ett socialt liv. Det kan antas att bostaden och att ha tillgång till ett tryggt hem har större betydelse för barn än för vuxna. Trygghet och kontinuitet är av grundläggande betydelse för barns utveckling och det är därför särskilt allvarligt om barn drabbas av hemlöshet.

I Malmökommissionens slutrapport konstateras (2013)¹: *Hemlösheten medför en ökad risk för ohälsa på grund av den instabila livssituation som innebär att ryckas upp med rötterna många gånger, att ha en osäker framtid, att uppleva sig annorlunda än andra barn och att känna sig utanför. Studier har bekräftat ett samband mellan hemlöshet och fysisk, psykisk ohälsa och försämrad emotionell, social och kognitiv utveckling hos barn.*

Sedan den 1 januari 2020 är FN:s barnkonvention svensk lag. Sverige ratificerade barnkonventionen år 1990. Konventionens artiklar syftar till att skydda och stärka barns rättigheter. En av de rättigheter som åsyftas i konventionen är rätten till en bostad. FN:s barnrättskommitté har anfört att ”rätten till en bostad inte bör tolkas snävt eller restriktivt” och att rätten utgörs av att ”bo någonstans i trygghet, fred och under värdiga former”².

Malmö bostadsmarknad präglas av brist på bostäder som är åtkomliga för familjer med låga eller inga egna inkomster. Detta riskerar att leda till att

¹ [Malmökommissionens slutrapport \(2013\)](#)

² [Göteborgs universitet \(2012\)](#)

familjer drabbas av hemlöshet och att barns rätt till bostad inte blir tillgodosedd.

ASF:s ansvar enligt socialtjänstlagen är att ge stöd och hjälp till barnfamiljer som saknar en egen bostad och befinner sig i hemlöshet. Det innebär också att förvaltningen temporärt bistår familjerna med ett boende som ger barnen en skälig levnadsnivå, i avvaktan på att familjerna själva finner en mer stadigvarande lösning på sin bostadssituation. För barnfamiljer som har särskilda svårigheter att på egen hand finna en långsiktig bostad kan ASF bistå med lägenheter som kan övergå till förstahandskontrakt

Arbetsmarknads- och socialnämnden antog i mars 2018 *Plan för integrering av barnets rättigheter inom ASF 2018–2020*. Planen ska vara vägledande för chefer i integreringen av barnrätten i verksamheterna och har identifierat en rad insatser och processer som behövs för att barnrätten ska genomsyra kärnverksamheten.

Under våren 2019 beslutade förvaltningen om en vägledning för bistånd till boende. Den tydliggör ASF:s ansvar vid hemlöshet och är en anpassning till rådande rättspraxis inom området. I kärnprocessen för boende finns flera stöddokument, bland annat *Stödfrågor vid ansökan om boende* samt *Stödfrågor om barnen i hemlösa barnfamiljer – barnperspektiv* som ska belysa och säkra att handläggningen sker utifrån ett barnrättsperspektiv.

ASF har tillsammans med Malmö universitet genomfört en studie om hemlösa barns vardagsliv i Malmö³. Rapporten publicerades i slutet av 2019. I forskningsprojektet ingick bland annat en genomgång av totalt nästan 300 individakter som rörde barnfamiljer som ansökt om bistånd till boende januari 2017 till maj 2017. Aktgranskningen visar att barnen i stor utsträckning är osedda i socialtjänstens arbete. Barnperspektiv i arbetet med hemlösa barnfamiljer är ett stort utvecklingsområde för förvaltningen.

Kartläggning av hemlösheten

I december 2004 beslutade kommunfullmäktige att Malmö stad från år 2005 skulle använda Socialstyrelsens hemlöshetsdefinition från år 1999 vid den årliga kartläggningen. Denna definition har legat fast trots att Socialstyrelsen har ändrat definitionen vid de nationella kartläggningar som genomfördes 2005 och 2011 (Socialstyrelsen genomförde den senaste nationella kartläggningen våren 2017). Det har bedömts angeläget att kunna följa den lokala utvecklingen av antalet hemlösa i Malmö vilket med nuvarande definition är möjligt tillbaka till 1996. Det som skiljer Socialstyrelsens definition från år 1999 från den definition som nationellt används idag är i huvudsak att man numera även räknar som hemlösa de personer och hushåll som bor i så kallade ”långsiktiga

³ [Malmö stad, Malmö universitet, Hemlösa barns vardagsliv i Malmö \(2019\)](#)

boendelösningar” (situation 3 enligt Socialstyrelsens definition). Med ”långsiktiga boendelösningar” menas lägenheter av olika slag som kommuner hyr ut med andrahandskontrakt och där särskilda villkor gäller. I Malmö motsvaras ”långsiktiga boendelösningar” av kommunens genomgångs- och övergångslägenheter med andrahandskontrakt via fastighets- och gatukontoret.

Enligt Malmö stads datalager (Koll) befann sig under oktober 2019 cirka 1500 vuxna kvinnor och män och cirka 1400 barn i det som Socialstyrelsen definierar som en långsiktig boendelösning, det vill säga genomgångs- och övergångslägenheter med kommunala andrahandskontrakt. Om Malmö stad använt samma definition som Socialstyrelsen så skulle även dessa personer räknats som hemlösa. Gruppen består av drygt 1200 hushåll varav cirka 500 har hemmavarande barn.

Socialstyrelsens definition från år 1999 (som används vid Malmö stads kartläggningar):

”Person som saknar egen eller förhyrd bostad och som inte bor i något stadigvarande inneboendeförhållande eller andrahandsboende samt är hänvisad till tillfälliga boendalternativ eller är uteliggare.

Person som är inskriven på kriminalvårdsanstalt eller institution inom socialtjänst, Statens institutionsstyrelse (SiS) eller landsting räknas om han/ hon planeras skrivas ut inom tre månader efter mätperioden men ännu inte har någon bostad ordnad.

Som hemlös räknas också person som tillfälligt bor hos kompisar eller bekanta om han/ hon på grund av bostadslöshet varit i kontakt med den uppsägningsslämnande myndigheten/ organisationen under mätperioden.

Det centrala är alltså att en hemlös löst bostadsfrågan på mycket kort sikt eller inte alls. Det rör sig om en situation där man inte kan ha sina tillhörigheter på en bestämd plats och har svårt att knyta några stadigvarande sociala relationer.”

I definitionen innefattas personer som

- är inskrivna på kriminalvårdsanstalt eller institution inom socialtjänst, SiS eller landsting, om personen planeras skrivas ut inom tre månader efter mätperioden men ännu inte har någon bostad ordnad
- bor på akut/dygnsboende som drivs av Malmö stad eller på entreprenad
- bor på hotell eller hotellliknande boende anvisat av socialtjänsten
- bor i boende i privat eller frivilligorganisations regi
- för en ambulerande tillvaro och pendlar mellan olika kortvariga boendeformer t ex mellan hotell, uteliggande, kompisboende, boende på Stadsmissionen osv. Med kortvarig avses en varaktighet på högst tre månader
- är uteliggare
- uppgift om aktuell vistelse saknas

I såväl Malmö stads lokala kartläggning som i Socialstyrelsens nationella kartläggning ingår inte följande grupper:

1. Barn och unga under 18 år som är placerade utanför hemmet enligt SoL eller LVU.
2. Personer som bor i bostad med särskild service enligt SoL eller LSS.
3. Utrikes födda personer som saknar uppehållstillstånd.
4. Ensamkommande flyktingbarn (under 18 år) som är placerade genom socialtjänsten.
5. Personer som kommit från övriga Europa och som vistas i kommunen, men saknar förankring där (EU/ESS- tredjelandsmedborgare).

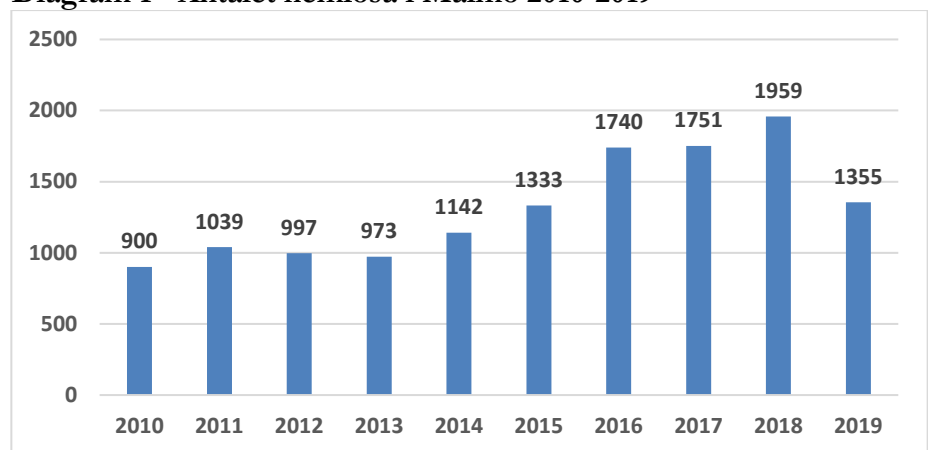
Mätfel

I kartläggningar som denna kan det uppstå mätfel. Ett mätfel innebär att enkätsvar avviker från det riktiga svaret och kan uppkomma av en eller flera faktorer. Olika tolkningar av den definition av hemlöshet som används i kartläggning kan resultera i både under- och överrapportering. Detsamma gäller de frågor som bygger på uppgiftslämnarens bedömning av exempelvis bostadsbehov och huvudsaklig problematik i form av missbruk och/eller psykiska ohälsa. Det kan också röra sig om att viss information inte finns tillgänglig för uppgiftslämnaren, exempelvis förekomst av betalningsanmärkningar och tidigare vräkningar av Kronofogdemyndigheten.

Hemlösa - antal, könsfördelning, hushållstyp, medborgarskap och födelseland

Antalet hemlösa vuxna 2019 uppgår vid hemlöshetskartläggningen till sammanlagt 1355 personer. Minskningen jämfört med år 2018 är 604 personer eller cirka 31 procent.

Diagram 1 - Antalet hemlösa i Malmö 2010-2019

Av de 1355 hemlösa vuxna personerna är 38 procent kvinnor och 62 procent män. Andelen kvinnor har minskat med fyra procentenheter jämfört med föregående år. Antalet kvinnor har minskat från 821 till 518, antalet män har minskat från 1138 till 835 (två transpersoner år 2019). Kvinnors andel av de

hemlösa ökade under åren 2012-2018. Den huvudsakliga förklaringen till detta var att den strukturella hemlösheten och hemlöshet bland personer som har barn ökade markant under perioden. Många vuxna med barn är ensamstående föräldrar, vanligtvis en kvinna. Vid den senaste kartläggningen har antalet vuxna med hemmavarande barn minskat, vilket medfört att andelen kvinnor är lägre.

Tabell 1 - Hemlösa personer fördelade på kvinnor och män 2010-2019

År	Antal kvinnor	Antal män	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
2010	271	629	30	70
2011	332	706	32	68
2012	322	675	32	68
2013	321	652	33	67
2014	407	735	36	64
2015	507	826	38	62
2016	669	1071	38	62
2017	711	1041	41	59
2018	821	1138	42	58
2019	518	835	38	62

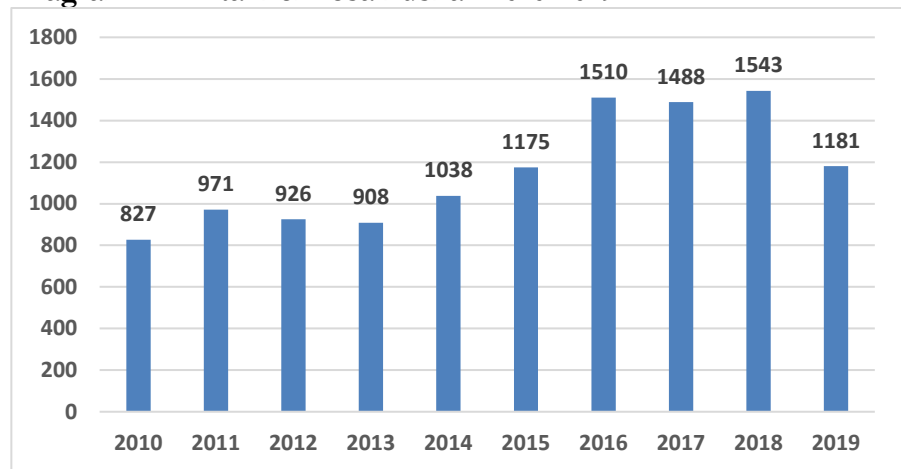
Ensamstående utan barn är sedan mätningarna inleddes år 1996 den största gruppen i hemlöshet. Vid kartläggningen 2019 uppgick deras antal till 917 personer. En stor majoritet i denna hushållsgrupp är män. Det beror huvudsakligen på att män betydligt oftare än kvinnor befinner sig i hemlöshet på grund av missbruk och/eller psykisk ohälsa. Nedanstående tabell anger hushållstyp för de 1355 vuxna individer som befann sig i hemlöshet. Hemmaboende ung vuxen är vuxna barn, merparten i åldern 18-20 år, som bor med sina föräldrar.

Tabell 2: Hemlösa personer 2019, uppdelat på hushållstyp och kön

Hushållstyp	Kvinna	Man	Totalt
Ensamstående utan barn (två transpersoner)	242	673	917
Gift eller sambo med barn	110	107	217
Ensamstående med barn	129	14	143
Hemmaboende ung vuxen	25	26	51
Gift eller sambo utan barn	12	15	27
Totalsumma	518	835	1355

Antalet hemlösa hushåll har minskat med 362 eller 23 procent jämfört med år 2018. Hushåll kan vara ensamstående personer med eller utan barn, gifta/sambo med eller utan barn. I tabellen ovan anges vuxna individer och deras hushållstyp, i nedanstående diagram beskrivs antalet hushåll som de tillsammans bildar (exempelvis så utgör ett par som är gifta/sambo ett hushåll).

Diagram 2 - Antal hemlösa hushåll 2010-2019

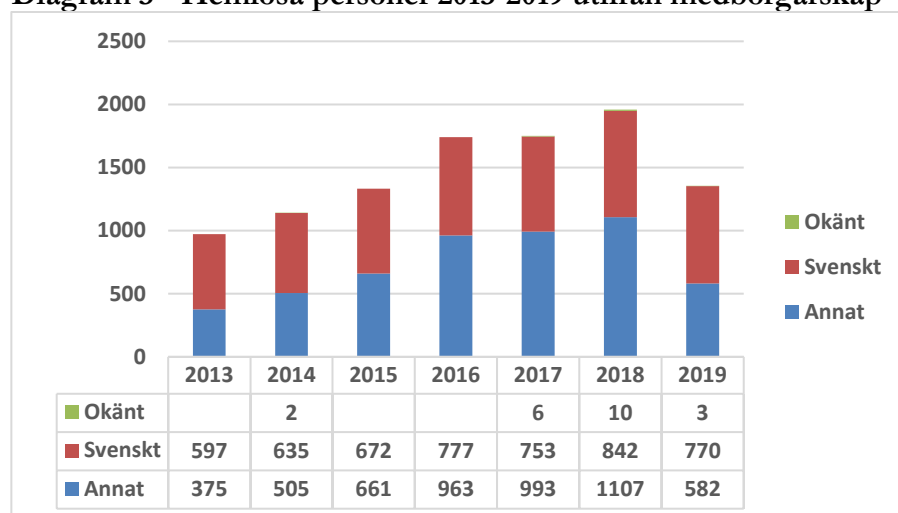
I kartläggningen anges den hemlöse personens ålder. De som är 18 år är i allmänhet hemmaboende unga vuxna, ungdomar som vistas på HVB-hem eller ungdomar som bor i olika typer av boende med stöd. 36 personer är 65 år eller äldre, varav 22 män och 14 kvinnor. Fyra personer i åldersgruppen är över 80 år, den äldsta är 83 år. Äldre i hemlöshet är med något undantag ensamstående utan barn och befinner sig i hemlöshet på grund av obetalda hyror eller störningar i bostaden (23 personer), bristande förankring (9 personer), våld i hemmet (3 personer) eller betalningsanmärkningar (1 person). De flesta, 24 personer, bor i någon form av boende med stöd, åtta personer bor i boenden utan stöd, en person är ambulering och en person uppges vara så kallad uteliggare (man 66 år). Av de äldre har 18 personer problem med missbruk och/eller psykisk ohälsa, elva har annan problematik som påverkar möjligheten att få och behålla en bostad och sju har ingen känd individuell problematik. Vad gäller bostadsbehov bedöms 18 personer ha behov av en egen bostad (utan stöd), elva bedöms vara i behov av särskilda boendeformer för äldre och sex bedöms vara i behov av boende med stödinsatser av olika slag.

Tabell 3 Vuxna i hemlöshet 2019, uppdelat på åldersgrupper och orsak

Orsak till hemlösheten	-18 år	19-24 år	25-39 år	40-64 år	65 år-
Ingen känd individuell problematik	47	113	188	188	7
Missbruk	4	26	107	115	7
Missbruk och psykiska problem	4	39	88	54	2
Annan individuell problematik	9	47	75	42	11
Psykiska problem	4	40	50	79	9
Totalsumma	68	265	508	478	36

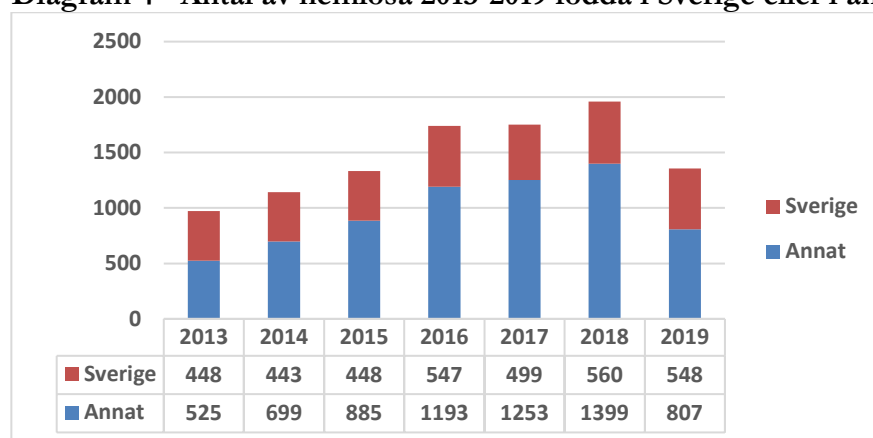
Vid årets kartläggning hade 582 personer, 43 procent, annat medborgarskap än svenskt medan 770 personer, 57 procent, hade svenskt medborgarskap.

Diagram 3 - Hemlösa personer 2013-2019 utifrån medborgarskap

548 personer eller 40 procent av de vuxna hemlösa är födda i Sverige, övriga 807 eller 60 procent är födda i ett annat land än Sverige.

Diagram 4 - Antal av hemlösa 2013-2019 födda i Sverige eller i annat land

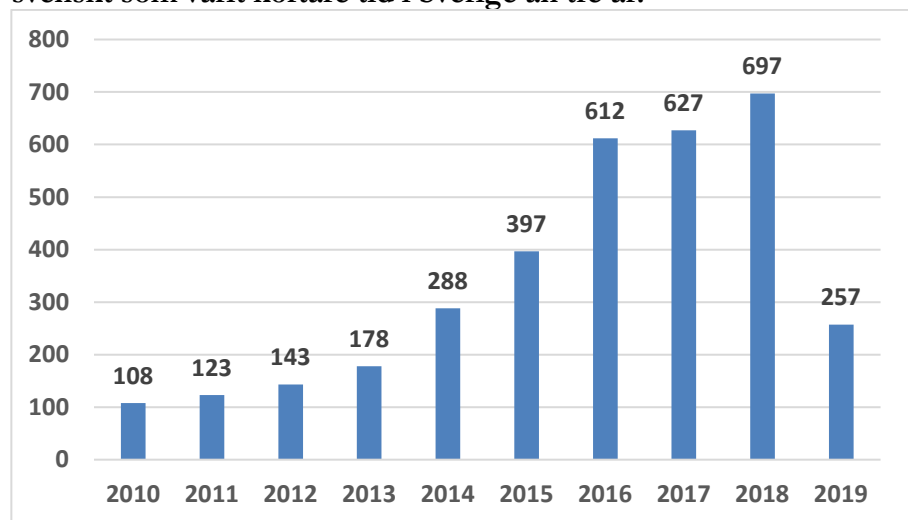
Utvecklingen av hemlösheten i Malmö de senaste åren har påverkats av krig och väpnade konflikter i världen, vilket resulterat i ett ökat antal asylansökningar och ökad anhöriginvandring. Mest tydligt är detta samband när det gäller antalet hemlösa som är födda i det krigsdrabbade Syrien. Hemlösa personer som är födda i Syrien saknades nästan helt i kartläggningarna för 7-8 år sedan. Antalet födda i Syrien har minskat mycket det senaste året. Det hänger sannolikt samman med ett minskat flyktingmottagande till Malmö det senaste året och att många familjer från Syrien själva skaffat sig en lägenhet, alternativt fått hjälp från ASF med andrahandskontrakt på någon av kommunens lägenheter.

Tabell 4 - De sju vanligaste födelseländerna bland hemlösa personer åren 2010-2019, sorterat på antal år 2019

Födelseland	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sverige	479	542	484	448	443	448	547	499	560	548
Syrien	4	6	19	43	82	222	408	474	483	173
Irak	74	66	79	76	111	90	101	86	129	96
Somalia	32	49	57	79	74	84	90	103	121	88
Afghanistan	11	22	12	22	50	54	73	89	136	80
Polen	26	31	31	33	47	52	60	58	42	40
Libanon	24	35	27	25	32	33	40	49	50	33

Från 2013 och fram till 2018 var det en stor årlig ökning av antalet hemlösa med medborgarskap i ett annat land som varit i Sverige kortare tid än tre år. Vid årets kartläggning har antalet minskat betydligt jämfört med föregående år. Minskningen är 440 personer eller drygt 60 procent.

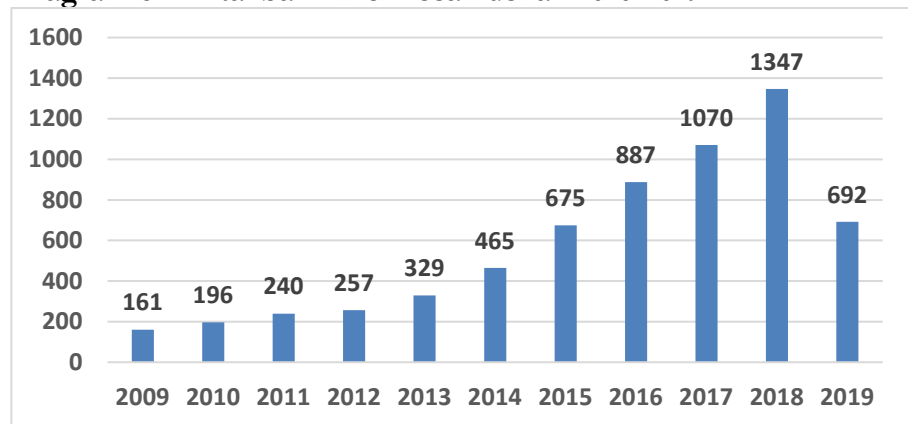
Diagram 5 - Antal hemlösa 2010-2019 med annat medborgarskap än svenskt som varit kortare tid i Sverige än tre år.

Barn i hemlösa hushåll

Antal barn i hemlösa hushåll har minskat betydligt. Vid årets kartläggning befann sig 692 barn i hemlöshet, en minskning med 655 barn eller cirka 49 procent.

Diagram 6 - Antal barn i hemlösa hushåll 2010-2019

I genomsnitt har de hemlösa barnfamiljerna 2,5 hemmavarande barn, inklusive hemmaboende unga vuxna barn som är myndiga. De flesta hemlösa barnfamiljer har färre än fyra barn. Vid den senaste kartläggningen gäller detta cirka 70 procent av alla familjer. 18 procent av familjerna har fem barn eller fler. Det vanligaste bland de hemlösa familjerna är att de har ett barn, vilket är fallet för 66 av de 251 hemlösa barnfamiljerna. 58 familjer har två barn, 49 familjer tre barn, 32 familjer fyra barn, 14 familjer fem barn, 18 familjer sex barn, 10 familjer sju barn, två familjer åtta barn, två familjer nio barn.

Förekomsten av stora barnfamiljer är större bland hemlösa familjer än hos genomsnittliga Malmöfamiljer. Det går inte att dra några säkra slutsatser om anledningen till detta men sannolikt är det en kombination av faktorer som påverkar. Många av barnfamiljerna är nyanlända. Att vara nyanländ familj med många barn ökar troligtvis risken för hemlöshet då nyanlända i regel inte är förankrade vare sig på arbets- eller bostadsmarknaden. Till det tillkommer svårigheten att som stor familj, oavsett stöd från kommunen, få en lägenhet i lämplig storlek. Det är brist på stora lägenheter i Malmö. De hyresvärdar som hyr ut eller lämnar lägenheter till Malmö stad för att användas som övergångslägenheter för hemlösa hushåll har angivna maxantal för hur många personer som får bo i lägenheten. I lägenheter om 4 rum och kök kan normalt maximalt 5-6 personer bo. Ytterst få lägenheter för familjer med sju eller fler personer är tillgängliga. Av de 352 övergångslägenheter som hyresvärdarna lämnat till kommunen för hemlösa hushåll under år 2019 har endast två varit om fem rum och kök (för sju personer).

Hemlösa personer som har hemmavarande barn är nästan alltid strukturellt hemlösa. Det gäller 97 procent av alla föräldrar i kartläggningen. Det betyder att de inte har någon känd individuell problematik i form av missbruk och/eller psykisk ohälsa. 104 eller 15 procent av barnen lever i familjer med annan problematik, som kan påverka möjligheten att få och behålla en bostad.

Det handlar i regel om skulder hos Kronofogdemyndigheten, andra betalningsanmärkningar eller våld i hemmet.

Orsaken till hemlöshet hos barnfamiljerna är i huvudsak bristande förankring, det gäller 76 procent av barnen. Våld i hemmet som orsak till hemlöshet har minskat jämfört med föregående år. 56 vuxna med barn är nu hemlösa av den orsaken. Föregående år var antalet 73. Sammanlagt 103 barn befann sig i hemlöshet på grund av våld i familjen. Det innebär att 15 procent av alla hemlösa barn befann sig i hemlöshet på grund av våld i familjen. Föregående år var det 146 barn eller 10 procent av alla hemlösa barn.

Vuxna med barn är i allmänhet födda i ett annat land än Sverige. Det gäller 316 av de 361 vuxna som har barn. 280 har annat medborgarskap än svenskt, varav 156 varit i Sverige kortare tid än tre år.

Majoriteten av barnen bor i så kallade dygnslägenheter. Det är ett boende som drivs av förvaltningen eller av privata aktörer där den hemlösa familjen bor själv och där de har tillgång till egna kök, matplats, badrum och toalett. Gemensamhetsboende är kollektiva boendeformer där familjerna vanligtvis delar kök, badrum och toalett med andra familjer. Boendena kan vara med eller utan stöd. Ett antal barn bor i familjer som ambulerar. Med det menas att de själva ordnat kortsiktiga boendelösningar understigande tre månader, ofta hos släktingar eller vänner. Ett mindre antal barn bor på vandrarhem/campingar eller på hotell.

Tabell 5 – hemlösa barns boende 2019

Boende vid hemlöshetskartläggning	Antal barn
Dygnslägenhet (utan stöd)	359
Dygnslägenhet med stöd	156
Gemensamhetsboende med stöd	49
Vandrarhem/camping	38
Gemensamhetsboende (utan stöd)	35
Ambulerande	26
Hotell	15
Uppgift saknas	8
Institution (HVB)	6
Totalsumma	692

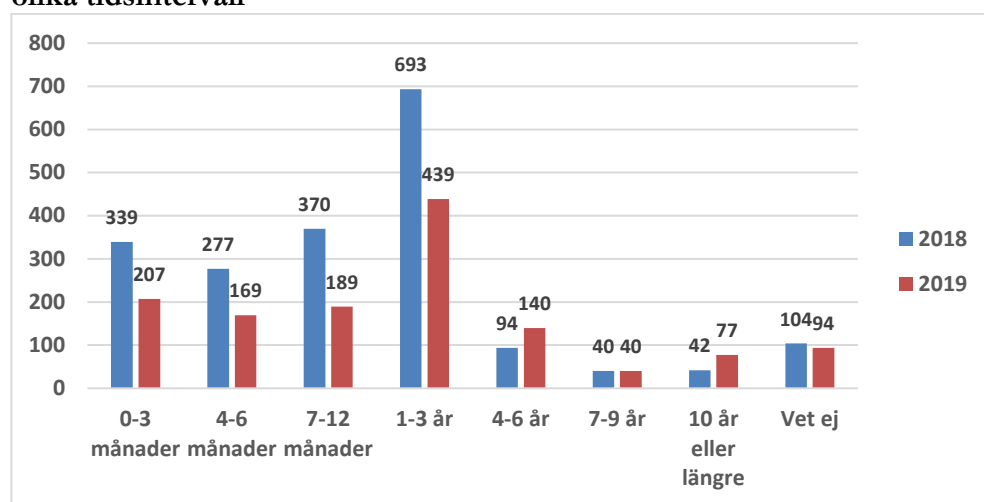
Sammanhängande tid i hemlöshet

Vid kartläggningen år 2018 undersöktes för första gången hur lång tid personerna befunnit sig i hemlöshet. Det därför möjligt att jämföra resultatet i årets kartläggning med situationen år 2018.

De tidsintervall som används överensstämmer med de som Socialstyrelsen använder i sin nationella kartläggning av hemlöshet.

Malmös kartläggning visar att 565 eller 42 procent har varit hemlösa i mindre än ett år. En relativt stor grupp har varit hemlösa i 1-3 år, 439 personer eller 32 procent. En grupp har varit hemlös längre tid än fyra år (257 personer). För 94 personer saknas uppgift om sammanhängande tid i hemlöshet. Antalet personer med lång sammanhängande tid i hemlöshet har ökat och antalet med kort tid har minskat mycket jämfört med hemlöshetskartläggningen 2018.

Diagram 7 – sammanhängande tid i hemlöshet, antal hemlösa personer i olika tidsintervall

Av kartläggningen framkommer att hemlösa som har barn i genomsnitt har kortare tid i hemlöshet, jämfört med de som inte har barn. 32 procent av de som inte har barn har en sammanhängande tid i hemlöshet som överstiger fyra år. Bland de som har barn är motsvarande andel 9,5 procent. Skillnaden beror främst på att barnfamiljer har varit prioriterade vad gäller att få tillgång till kommunens lägenheter och att de i mycket lägre utsträckning än andra grupper har missbruk och/eller psykiska problem, tidigare vräkningar, hyresskulder och betalningsanmärkningar vilket gör att de har större möjligheter att lösa sin boendesituation på egen hand.

Tabell 6 – sammanhängande tid i hemlöshet, vuxna som har barn

Sammanhängande tid i hemlöshet	antal 2018	antal 2019
0-3 månader	150	74
4-6 månader	131	59
7-12 månader	152	66
1-3 år	319	127
4-6 år	15	24
7-9 år	6	2
10 år eller längre	3	4
Saknas uppgift	4	5
Totalsumma	780	361

Hemlöshet som är pågått längre tid än fyra år drabbar i mycket högre utsträckning personer med missbruk och/eller psykisk ohälsa (så kallad social hemlöshet). 30 procent i denna grupp har en sammanhängande tid i hemlöshet som är fyra år eller längre. För gruppen strukturellt hemlösa är motsvarande andel drygt nio procent.

Det finns ett samband med barnfamiljers storlek och tid i hemlös där stora barnfamiljer i större utsträckning än små barnfamiljer har lång tid i hemlöshet. Av de familjer som har tre barn eller färre (inkluderat hemmaboende vuxna barn) har 66 procent eller 115 familjer en sammanhängande tid i hemlöshet som understiger ett år. Motsvarande andel bland familjer som består av fyra eller fler hemmavarande barn är 41 procent eller 31 familjer. Det finns inga andra signifikanta skillnader mellan dessa familjer såsom huvudsaklig problematik, orsak till hemlösheten eller bostadsbehov. Orsaken till större familjers längre tid i hemlöshet är sannolikt bristen på stora lägenheter på Malmös bostadsmarknad, vilket leder till att familjerna vare sig själva eller med hjälp av kommunen kan få en bostad av tillräcklig storlek.

Aktuellt boende för hemlösa

Den vanligaste boendeformen för hemlösa personer är dygnslägenhet med stöd eller gemensamhetsboende med stöd. Många bor också i dygnslägenhet utan stöd. Dygnslägenhet är en bostad där hushållet har tillgång till kök, toalett och badrum som inte delas med andra hushåll. 233 personer har ett ambulerande boende. Inom gruppen ambulerande finns två undergrupper, en som har social problematik i form av missbruk, psykisk ohälsa eller samsjuklighet och en grupp vars problematik är att de saknar bostad och ekonomiska förutsättningar att ta sig in på den reguljära bostadsmarknaden. Den första gruppen, som i årets kartläggning uppgår till 66 personer, far ofta illa och en sover periodvis ute. Den andra gruppen, som uppgår till 167 personer, flyttar runt hos släkt och vänner tills att den möjligheten är uttömd. De vänder sig då till kommunens socialtjänst som tvingas ordna akuta boendelösningar i avvaktan på ett mer långsiktigt boende.

Antalet kända så kallade uteliggare som rapporterats i hemlöshetskartläggningen är 24. Uppgiften är osäker eftersom man kan anta att en del av dessa personer inte är kända av socialtjänsten. I Malmö stad arbetar uppsökarverksamheten med personer i hemlöshet, missbruk och andra sociala problem. Inom verksamheten arbetar fyra socialsekreterare med att ge stöd och hjälp. En del av arbetet handlar om att motivera personer som befinner sig i hemlöshet till kontakt med socialtjänsten för att få bistånd till boende och för att kunna göra en långsiktig planering. Verksamheten möter personer som helt eller delvis sover ute och har gjort en uppskattning av antal personer, exklusive så kallade EU-migranter, som de kommer i kontakt med. En del av dessa personer har rapporterats som hemlösa i hemlöshetskartläggningen, andra är enbart kända av uppsökarverksamheten. Uppsökarverksamheten kommer i kontakt med personer som av olika skäl helt eller delvis sover ute. En del personer har bott på olika härbärgen men har exempelvis på grund av utagerande beteende inte fått bo kvar och är inte heller välkomna tillbaka förrän en viss tid har gått och man har haft tid att ha ett möte om situationen. Andra personer vill inte bo på de härbärgen som socialtjänsten har erbjudit dem. Det finns också en grupp personer som vistas i Malmö men som är folkbokförda i annan kommun och det är oklart vilken kommun som är bosättningskommun och som har ansvar för insatser. En del personer uppfattas ha allvarlig psykiatrisk problematik och är svåra att få kontakt med trots flera kontaktförsök från verksamhetens personal.

Uppsökarverksamhetens uppskattning av antal personer som helt eller delvis sover ute är osäker, även om det är klarlagt att antalet överstiger de 24 personer som rapporterats i hemlöshetskartläggningen. Antal personer förändras vecka för vecka och verksamheten har inte heller kännedom om alla i denna grupp. Under oktober månad 2019 har verksamheten haft kontakt med ett 30-tal personer som sover ute majoriteten av veckans nätter. Personerna vistas också i garage, trappuppgångar, i husvagnar och ibland på Nattvilan, ett natthärbärke. Verksamheten har också uppskattat att runt 15 personer i huvudsak bor runt hos vänner och bekanta men ibland sover utomhus. Utöver detta finns ett tiotal personer som ofta observeras i staden men som verksamheten har svårt att få kontakt med. Det är personer som vandrar runt med packning, ofta har samma kläder på sig och som syntes ha en dålig hälsa. Många uppfattas var i behov av psykiatrisk vård.

Tabell 7 - Aktuellt boende för hemlösa 2019

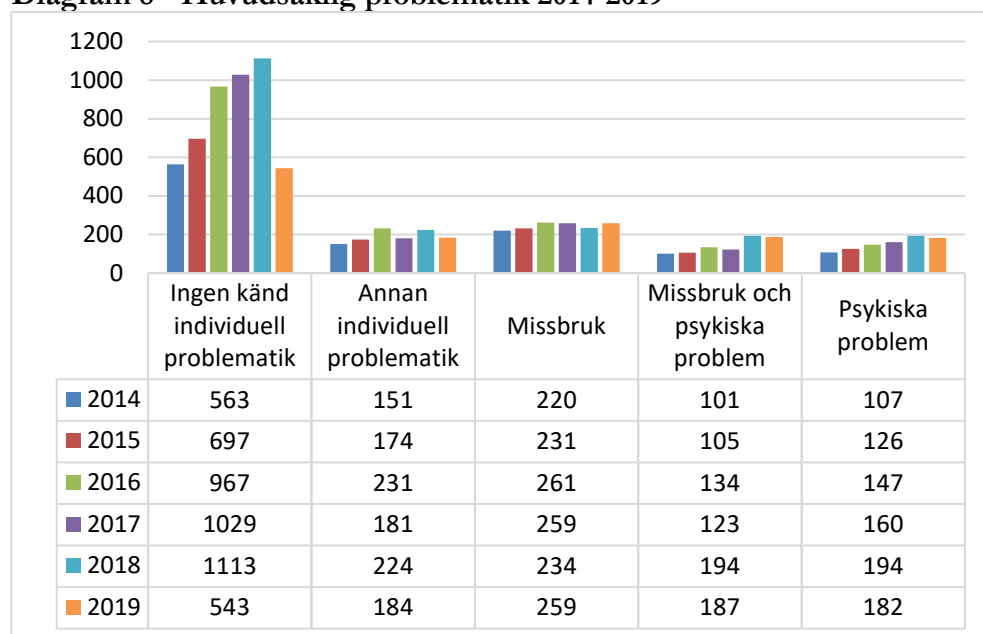
Boende vid hemlöshetskartläggning	Antal vuxna
Dygnslägenhet med stöd	326
Gemensamhetsboende med stöd	268
Dygnslägenhet (utan stöd)	255
Ambulerande	233
Institution (HVB, sjukhus)	86
Gemensamhetsboende (utan stöd)	54
Uppgift saknas	51
Vandrarhem/camping	36
Uteliggare	24
Kriminalvård	16
Hotell	6
Totalsumma	1355

Huvudsaklig problematik bland hemlösa

Antalet hemlösa med social problematik i form av missbruk och/eller psykisk ohälsa uppgår till sammanlagt 628 personer, en ökning med sex personer jämfört med föregående år. Under de senaste tio åren har antalet personer i social hemlöshet förändrats relativt lite även om det går att konstatera en ökning på senare år vad avser personer med psykisk ohälsa, ibland i kombination med missbruk.

543 personer har ingen känd individuell problematik, en minskning med 570 personer sedan kartläggningen 2018. 184 personer har annan individuell problematik som kan påverka möjligheterna att få en bostad på den reguljära bostadsmarknaden under rådande bostadsbrist. Den strukturellt betingade hemlösheten ökade under åren 2010-2018 från 329 till 1337 personer. Kartläggningen från 2019 visar på en stor nedgång i denna grupp. Den gemensamma nämnaren för strukturellt hemlösa personer/familjer är att de inte har ekonomiska förutsättningar att konkurrera på bostadsmarknaden och därför inte själv kan lösa sin boendesituation utan tvingas vända sig till socialtjänsten. Det rör sig om t ex personer/familjer som är relativt nyanlända i Sverige och som inte har några boendereferenser och kort kötid på Boplats Syd, unga vuxna som av olika skäl inte kan bo kvar hemma hos föräldrarna, stora barnfamiljer, personer som har separerat och personer som har betalningsanmärkningar och/eller skulder. Många har försörjningsstöd eller etableringsersättning, inkomstslag som enbart MKB och ett mindre antal privata hyresvärdar godkänner som inkomst för nya hyresgäster.

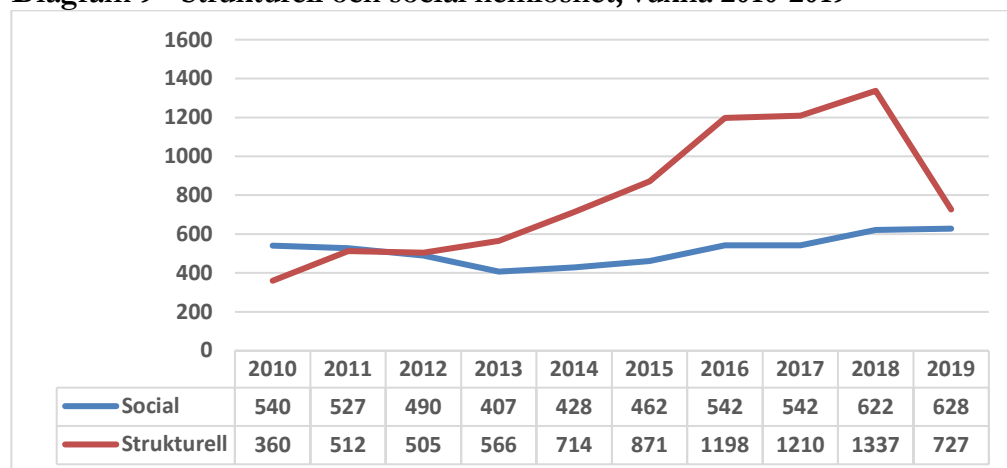
Diagram 8 - Huvudsaklig problematik 2014-2019

Nedanstående diagram visar utvecklingen av strukturellt och socialt betingad hemlöshet i Malmö under åren 2010-2019. Social hemlöshet består av de personer som har missbruk och/eller psykisk ohälsa.

Personer som inte har någon känd problematik eller annan individuell problematik utgör tillsammans de som är strukturellt hemlösa.

Diagram 9 - Strukturell och social hemlöshet, vuxna 2010-2019

Det finns tydliga skillnader mellan den grupp som är hemlösa av strukturella skäl och den som har en egen social problematik när det gäller hushållstyp, könsfördelning och andelen som är födda i Sverige. Se tabell nedan.

Tabell 8 – Strukturell och social hemlöshet 2019

	Strukturell hemlöshet			Social hemlöshet		
Antal och andel vuxna	727	-	54 %	628	-	46 %
Antal och andel barn	671	-	97 %	21	-	3 %
Andel kvinnor	48 %			28 %		
Andel män	52 %			72 %		
Andel födda i Sverige	21 %			63 %		

Orsak till hemlösheten

I kartläggningen anger uppgiftslämnande socialsekreterare orsak till hemlösheten. Finns flera orsaker ska den dominerande anges. Vid kartläggningen var 892 personer eller 66 procent hemlösa till följd av bristande förankring på bostadsmarknaden. Det innebär att de har svårt att konkurrera på den reguljära bostadsmarknaden och en bidragande anledning är att de ofta inte har några tidigare boenderefereanser.

Personer som blivit hemlösa på grund av obetalda hyror uppgick till 129 personer och 99 personer hade orsaken störande beteende i bostaden. Personer med övriga betalningsanmärkningar, som inte hör samman med boendet, omfattar 53 personer. När det gäller våld i hemmet så är 153 personer hemlösa av denna orsaken.

I kartläggningen 2018 infördes en ny valbar orsak till hemlösheten: våld eller hot om våld utom hemmet (inte våld i nära relation). Anledningen till att denna orsak numera används är att socialsekreterarna uppmärksammat en allt större grupp som befinner sig i hemlöshet på grund av att de lämnar kriminella gäng, är hotade i bostadsområdet eller ska vittna i domstol. Vid bedömning av dessa ärenden samråder ASF ofta med Polismyndigheten. Kartläggningen visar att 48 personer, varav 37 är män, befann sig i hemlöshet av denna orsak.

Hemlösas försörjning

I kartläggningen mäts de hemlösas huvudsakliga försörjning. Uppgiftslämnarna ska endast ange en försörjningstyp. Det är emellertid vanligt att hemlösa personer har flera olika typer av inkomster, exempelvis ersättning både från Försäkringskassan och försörjningsstöd eller inkomst från arbete med kompletterande försörjningsstöd. Liksom tidigare år är försörjningsstöd den vanligaste inkomstkällan bland de hemlösa. Detta gäller 835 eller 62 procent av de hemlösa. Den näst största gruppen är de som har huvudsaklig försörjning i form av annan ersättning än pension från Försäkringskassan (188 personer). Personer med huvudsaklig försörjning i form av etableringsersättning uppgår till 78 personer. De som har studiestöd som huvudsaklig försörjning uppgår till 63. De flesta i denna grupp är hemmaboende unga vuxna som studerar.

Hemlösas bostadsbehov

Sedan drygt tio år tillbaka kompletteras kartläggningen med uppgiftslämnarens bedömning av vilket bostadsbehov varje enskild hemlös vuxen har. 2019 bedömer handläggarna att 932 personer, 69 procent av de hemlösa, enbart har behov av en egen bostad. Det finns en skillnad mellan könen så till vida att bedömningen gäller 75 procent av kvinnorna och 65 procent av männen som ingår i kartläggningen. Män har i större utsträckning än kvinnor behov av specialbostäder av olika slag eller vanliga bostäder med stödinsatser. Det hänger samman med att män både till antal och andel av de hemlösa i högre utsträckning än kvinnor har problem missbruk och/eller psykisk ohälsa.

I 2019 års kartläggning bedöms 273 personer ha behov av boende med stödinsatser medan 79 personer är i behov av särskilda boendeformer som LSS- eller vårdboende. 53 personer behöver ett boende utan krav på drogfrihet medan 18 personer behöver kollektiva boendeformer.

Insatser för hemlösa

Enligt beslut i kommunfullmäktige har fastighets- och gatukontorets lägenhetsenhet sedan 2005 ansvar för att anskaffa lägenheter för kommunens andrahandsuthyrning. Enheten ansvarar dessutom för kontraktsskrivning, all hyresjuridik förknippad med lägenheterna, hyresdebitering i förhållande till andrahandshyresgästerna samt så kallad teknisk tillsyn av lägenheterna. Med teknisk tillsyn menas den tillsyn av lägenhetens skick och skötsel som kommunen efter överenskommelse med fastighetsägarna har åtagit sig att göra. ASF har regelbundna möten med lägenhetsenheten för att diskutera olika samarbetsfrågor.

De lägenheter enheten anskaffar har fram till början av år 2018 fördelats till de olika avdelningarna inom ASF enligt en särskild fördelningsnyckel. Sedan våren 2018 fördelas alla inkomna lägenheter gemensamt vid så kallade matchningsmöten. Vid mötena deltar representant från lägenhetsenheten och de olika avdelningarna inom ASF. Syftet med förändringen är att utifrån hemlösa hushålls behov använda inkomna lägenheter mer effektivt.

Fastighets- och gatukontoret har ansvaret för att efter beställning från ASF anskaffa andra objekt och blockförhyrningar för målgrupper med speciella behov som under rådande omständigheter inte kan få sitt boende tillgodosett på den ordinarie bostadsmarknaden.

Avdelningarna inom ASF har i sina organisationer sektioner som arbetar med hemlöshet. Det finns särskild personal i mottag som arbetar med akut hemlöshet, personal som utreder ansökningar och fattar beslut och uppföljning av insatser samt personal som arbetar med tillsyn och stöd i de boenden som ASF disponerar. Inom sektionerna finns också särskild personal som arbetar

med att förebygga vräkningar och personal som arbetar med information och rådgivning till hemlösa i syfte att öka möjligheterna för dessa att finna en egen bostad.

Förvaltningsgemensamma insatser riktade till hemlösa

Avdelning boende, etablering och myndighet ansvarar för vissa förvaltningsgemensamma insatser för hemlösa. I det arbetet ingår även upphandling av kommungemensamma dygnsboenden och av akutboende/natthärbärge dit hemlösa kan söka sig utan föregående biståndsprövning från socialtjänsten.

Upphandlade boenden

Sedan den 1 januari 2019 är följande upphandlat.

Vallhem: Dygnshärbärge för män med 38 platser. Målgrupp är hemlösa män som fyllt 20 år med aktivt missbruk och/eller psykisk ohälsa.

Rönbacken: Dygnshärbärge och natthärbärge för kvinnor med 18 platser. Målgrupp hemlösa kvinnor som fyllt 20 år med aktivt missbruk och /eller psykisk ohälsa. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har två tjänster placerade i verksamheten som erbjuder socialkurativa insatser och har särskild kunskap inom området våld i nära relationer.

Nattvilan: Natthärbärge för män och par med 14 platser. Målgrupp är hemlösa män över 20 år och/eller par med en socialt sammansatt problematik med aktivt missbruk och/eller psykisk ohälsa. Boendet drivs av Förenade Care. Fram till 181231 fanns ett avtal om natthärbärge med Stadsmissionen.

Under slutet av 2019 slutfördes en upphandling av boende utan stödinsatser. Sammanlagt 12 olika externa leverantörer av boendeplatser med drygt 200 platser har upphandlats.

Arbetet med upphandling av boende med stödinsatser har inletts och förväntas vara slutförd år 2020.

Bokningscentralen

Bokningscentralen inrättades under våren 2018. Syftet med verksamheten är att avlasta socialtjänstavdelningarna administrativt för att frigöra tid till klientuppföljning samt att säkerställa kvaliteten på boendeplatserna och sänka kostnaderna. Verksamheten har tre huvuduppdrag: Boendebokning med anskaffning och upphandling, kvalitetssäkring med tillsynsansvar av boendeobjekten samt fakturagranskning. Verksamhetens bokningsuppdrag bygger på att genom beställning av socialtjänstavdelningarna hantera boendebokningen.

Bostadsrådgivningen

Bostadsrådgivningen startade sin verksamhet under våren 2019 och riktar sig till alla Malmöbor som behöver hjälp med att söka en bostad. Verksamheten tar emot individuella besök och har också gruppverksamhet. De flesta som besöker bostadsrådgivningen är hemlösa.

Uppsökarverksamheten

Uppsökarverksamheten arbetar med personer i hemlöshet, missbruk och andra sociala problem. Inom verksamheten arbetar fyra socialsekreterare med att ge stöd och hjälp till personer som befinner sig i hemlöshet. En del av arbetet handlar om att motivera hemlösa personer till kontakt med socialtjänsten för att få bistånd till boende och för att kunna göra en långsiktig planering.

Bostad först

Bostad först startade år 2012 och sedan dess har 88 hemlösa personer erbjudits plats i programmet varav två par. Antalet män uppgår till 60 och antalet kvinnor uppgår till 28. Den ojämna könsfördelningen beror på att fler män än kvinnor ingår i målgruppen socialt hemlösa. Vid årsskiftet 2019/2020 hade verksamheten 52 lägenheter, varav 16 hushåll hade fått lägenhet under 2019. Det senaste året har arbetet med en utökning av verksamheten pågått och planeringen är att programmet under år 2020 ska omfatta 60 lägenheter. Bostad först vänder sig till personer (ensamstående eller par) med social problematik och bygger på att en bostad är grunden för att kunna ta tag i sin situation i övrigt. Det finns inga krav på drogfrihet eller nykterhet. Verksamheten har haft mycket goda resultat och har ett kvarboende på 83 procent. Sedan start har 14 hushåll erhållit förstahandskontrakt.

Disponentvillan

I slutet av år 2014 öppnades Disponentvillan i en fastighet i Burlövs kommun. Boendet har 19 fullvärdiga lägenheter för hemlösa barnfamiljer. Avsikten är att familjerna ska utvidga sitt bostadssökande geografiskt till hela Sverige och i boendet får de praktiskt stöd med detta.

Genomgångsboenden

Utöver ovanstående förvaltningsgemensamma verksamheter finns olika former av genomgångsboenden för hemlösa hushåll. ASF driver förvaltningsgemensamt bland annat Lönngården med 45 lägenheter för ensamstående kvinnor och män med aktivt alkoholmissbruk, Beijers hus med 25 platser för ensamstående män samt några platser för hemlösa barnfamiljer samt Hasselgården med åtta lägenheter för kvinnor över 50 år med aktivt alkoholmissbruk.

Totalt finns utöver ovanstående platser och lägenheter tillgång till drygt 120 genomgångslägenheter på åtta olika adresser i blockförhyrda fastigheter till olika grupper av hemlösa.

Den största av dessa enheter är Per Albin som omfattar 32 lägenheter för ensamstående personer.

Boenden genom socialtjänstavdelningarna

De olika socialtjänstavdelningarna inom ASF driver i olika omfattning egna boenden för hemlösa hushåll. Dessa är tillgängliga för hemlösa personer, oavsett vilken socialtjänstavdelning personen har kontakt med.

Boendena som drivs av socialtjänstavdelningarna riktar sig till olika grupper av hemlösa. Flera avdelningar har tillgång till lågtröskelboende för personer med missbruk, vandrarhemslänkande boenden för barnfamiljer eller kollektiva boenden för personer som kommer från behandling för missbruk. Det finns också boenden för kvinnor som utsatts för våld i nära relation och boenden som riktar sig till ungdomar i behov av stöd. Utöver detta ett antal genomgångslägenheter i blockförhyrda fastigheter. Exempel på olika boenden: Sigtunagatan med 49 platser som riktar sig till hemlösa kvinnor och män med missbruk och/eller psykisk ohälsa, kollektivboendena Kvarnbacken med 12 platser, Backabo med 25 platser. Under år 2019 öppnade Husie Mosse med 21 platser för i första hand strukturellt hemlösa utan barn.

Under början av år 2020 kommer alla boenden inom ASF att samlas under en avdelning (boende, etablering och myndighet).

Förebyggande insatser mot hemlöshet

ASF arbetar för att förebygga hemlöshet. Som en del av hemlöshetsinsatsningen, vilken beslutades av nämnden i januari 2018, har de sociala stödinsatserna till personer som riskerar att bli hemlösa förstärkts. Bostadsrådgivningen startade under våren 2019 och kan ge information och hjälp med att söka bostad till personer som riskerar hemlöshet på grund av att andrahandskontrakt eller tillfälliga inneboendekontrakt ska upphöra. Det vräkningsförebyggande arbetet bedrivs genom samarbete med bland annat Kronofogdemyndigheten, inkassobolag, hyresvärdar och sjukvården. Budget- och hyresrådgivningen, som är en verksamhet inom ASF, är en viktig resurs för personer som riskerar att bli avhysta från sin bostad och är också en samarbetspartner för socialsekreterarna. I det vräkningsförebyggande arbetet prioriteras barnfamiljer, äldre och sjuka. Trots att ASF arbetar för att förebygga vräkningar drabbas varje år ett antal barn.

Kronofogdemyndigheten har ännu inte redovisat sin årsstatistik över antal vräkningar, uppdelat på kommunnivå. Enligt myndighetens statistik över första halvåret 2019 verkställdes i Malmö 10 vräkningar som berörde barn (2018: 11 vräkningar). Antal barn som berördes av en vräkning det första halvåret 2019 uppgick till 24 (2018: 15 barn).

Av de 24 barnen som drabbades av en avhysning första halvåret 2019 var 19 permanent boende, resterande fem barn bodde växelvis eller var umgängesbarn.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har egen statistik över antal underrättelser om vräkningar och genomförda vräkningar. Det är oklart om den helt kan jämföras med Kronofogdemyndighetens statistik. Enligt ASF:s statistik inkom under år 2019 totalt 204 underrättelser om vräkning till förvaltningen varav 122 verkställdes. Merparten av underrättelserna avsåg skuld, ett fåtal avsåg störningar. Av de verkställda vräkningarna berörde 36 barnfamiljer varav 22 av familjerna hade barn som var skrivna på lägenheten, övriga var hushåll med umgängesbarn. I de 22 familjerna fanns det sammanlagt 48 barn.

Det vanligaste vid vräkning av barnfamiljer är att ingen är hemma när vräkningen ska genomföras. Vid några tillfällen har det funnits barnfamiljer i lägenheterna vilka hyrt dessa i andra hand och därför inte fått information om vräkningen. De barnfamiljer som inte har kunnat lösa sin boendesituation på egen hand har beviljats bistånd till tillfälligt boende.

Stadsrevisionen har gjort en fördjupad granskning av ASF:s arbete med att förebygga avhysningar. Rapporten färdigställdes i februari 2020. Stadsrevisionens sammanvägda bedömning är att arbetet med att förebygga avhysningar inte är helt ändamålsenligt. Bristerna handlar bland annat om att det inte finns aktuella styrdokument för arbetet, att det vräkningsförebyggande arbetet in fullt ut präglas av likvärdighet i tillgång till stöd och hjälp och att det inte finns en fungerande samverkan med hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen samt funktionsstödsförvaltningen. Bedömningen är vidare att det i huvudsak finns en fungerande samverkan inom ASF och med MKB Fastighets AB och Kronofogdemyndigheten.

ASF arbetar med att komma till rätta med de brister som stadsrevisionens granskning visar och har bland annat tagit fram en gemensam arbetsprocess för det vräkningsförebyggande arbetet som kommer att införas under våren 2020. En ny organisering av förvaltningen införs under våren 2020 och förväntas ytterligare förbättra arbetet med att skapa likvärdighet i tillgång till stöd och hjälp.

Boendeinsatser för hemlösa hushåll

I takt med att bostadsbristen på senare år förvärrats har allt fler personer vänt sig till socialtjänsten och ansökt om bistånd enligt socialtjänstlagen till boende av olika slag. I en allt högre grad har det handlat om grupper som socialtjänsten traditionellt inte har ansvar för men som befinner sig i hemlöshet på grund av bostadsbristen och där socialtjänsten utifrån en biståndsbedömning beviljar

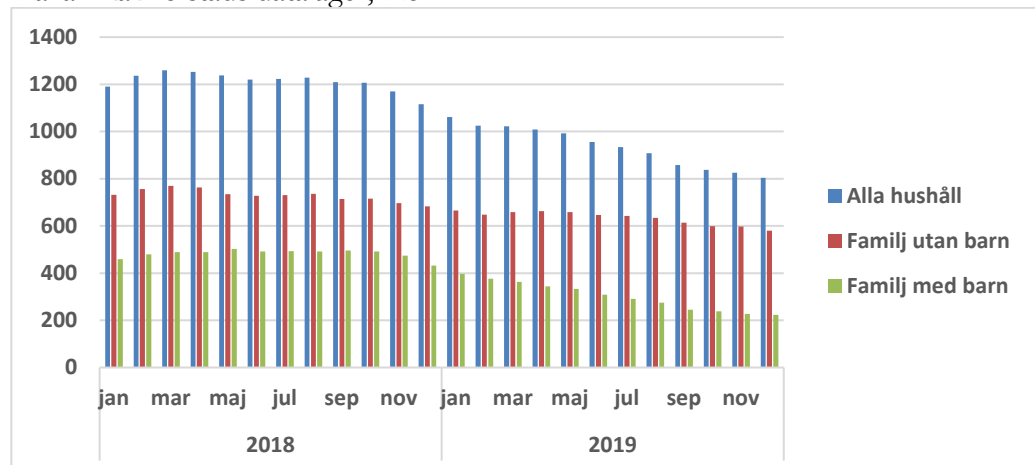
akut och tillfälligt boende för att undvika en situation där människor saknar tak över huvudet.

Genom nämndens hemlöshetsinsats med mer resurser till arbete med hemlösa personer, inrättandet av en bostadsrådgivning, bokningscentral och fler övergångslägenheter genom tekniska nämnden har antalet hushåll som behöver bo i akuta eller tillfälliga boenden minskat under 2019 jämfört med 2018. Det genomsnittliga antalet hushåll som varje månad har haft bistånd till akut eller tillfälligt boende har under 2019 jämfört med 2018 minskat från 1212 till 936 hushåll. Minskningen är 276 hushåll eller 23 procent. Minskningen gäller alla hushållstyper men är särskilt tydlig för barnfamiljer där antalet uppgår till 302 hushåll, en minskning med 180 eller 37 procent. Fler hushåll har på egen hand lyckats hitta en tillfällig eller permanent boendelösning eller fått bistånd enligt socialtjänstlagen till kommunalt andrahandskontrakt på lägenheter som tekniska nämnden anskaffat.

Utvecklingen av antalet hushåll i behov av bistånd till akut och tillfälligt boende illustreras av nedanstående diagram som visar antal familjer/hushåll som i genomsnitt per dygn under 2018 och 2019 haft bistånd till boende. Observera att det normalt inte är samma hushåll som under ett helt år har bistånd till boende. Under år 2019 bodde i genomsnitt varje dygn 302 barnfamiljer i ett tillfälligt boende efter ett biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen. Antal unika familjer som under året någon gång bott i ett tillfällig/akut boende är betydligt fler; drygt 800. Boendetiderna kan variera mellan någon vecka till hela året. Familj med barn är antingen ensamstående eller gift/sambo med barn, familj utan barn är antingen ensamstående eller gift/sambo utan barn. I den senare gruppen är cirka 95 procent ensamstående.

Diagram 10 - Antal hushåll med och utan barn, i genomsnitt per dygn, som bott i tillfälligt boende (med eller utan stöd) efter bistånd enligt socialtjänstlagen jan 2018 till dec 2019.

Källa: Malmö stads datalager, Koll.

Lägenheter för andrahandsuthyrning

Malmö stad och lägenhetsenheten vid fastighets- och gatukontoret förvaltade vid årsskiftet 2019/2020 totalt 1530 avtal för andrahandsuthyrning till hemlösa hushåll. Lägenheterna är antingen övergångslägenheter eller genomgångslägenheter. Övergångslägenheter ska, om det fungerar väl med andrahandshyresgästen, övergå till förstahandskontrakt. Genomgångslägenheterna är sådana som kommunen vanligtvis blockförhyr och som bland annat är avsedda att fungera som en referensboende i avvaktan på en mer långsiktig lösning på den reguljära bostadsmarknaden t ex genom Boplats Syd. Genomgångslägenheter kan också användas till hemlösa hushåll som inte har förutsättningar att flytta in i en övergångslägenhet beroende på olika former av sociala problem. Genomgångslägenheter kan också vara sådana som privata hyresvärdar vill att kommunen fortsatt ska vara förstahandshyresgäst för. De låter därför inte andrahandshyresgästerna överta kontrakten även om boendet fungerar klanderfritt.

Av de totalt 1530 övergångs- och genomgångslägenheterna förvaltades 48 procent av privata hyresvärdar, 41 procent av MKB och drygt 10 procent av Stadsfastigheter (serviceförvaltningen).

Övergångslägenheter utgör drygt 60 procent av alla lägenheter. MKB är fastighetsägare till 52 procent av övergångslägenheterna. De privata hyresvärdarna äger 42 procent och Stadsfastigheter drygt 5 procent. MKB är flexibla när det gäller tidsramen för övertag med som minst sex månader. Privata hyresvärdar kräver som regel minst ett års boende innan ett kontraktsövertagande kan bli aktuellt.

De privata hyresvärdarna har flest genomgångslägenheter (59 procent), MKB har 22 procent och Stadsfastigheter 19 procent.

Tabell 9 – Övergångs- och genomgångslägenheter 191231

Fastighetsägare	Övergångslägenhet	Genomgångslägenhet	Totalt
MKB	508	125	633
Stadsfastigheter	53	107	160
Privata hyresvärdar	408	329	737
Totalt	969	561	1530

Sedan lägenhetsenheten tillkom 2005 har antalet lägenheter för andrahandsuthyrning mer än fördubblats. Det beror dels på att antalet anskaffade övergångs- och genomgångslägenheter ökat men också på att

överlåtelser av kontrakt i övergångslägenheterna inte skett i samma omfattning som de anskaffas. Varje år finns vanligtvis en ”mellanskillnad” kvar som gör att kommunens sekundära bostadsmarknad ökar. Under 2019 uppgår antalet anskaffade övergångslägenheter till 352 och antalet övertag till förstahandskontrakt till 300. Motsvarande siffor för år 2018 var 357 anskaffade lägenheter och 203 övertag. Av anskaffade övergångslägenheter har MKB lämnat 77 procent, de privata hyresvärdarna 21 procent och Stadsfastigheter 2 procent. Anledningen till att MKB:s andel av befintliga övergångslägenheter (60 procent) ligger betydligt lägre än deras andel av vad hyresvärdarna lämnar till kommunen (77 procent) är att bolaget har mer generösa regler än de flesta privata hyresvärdar när det gäller hyresgästernas möjligheter till övertagande till förstahandskontrakt. Det betyder att ett större antal övergångslägenheter hos MKB varje år övertas med förstahandskontrakt och därför inte längre finns med i den årliga sammanställningen över befintliga övergångslägenheter.

Samarbete

ASF har ett nära samarbete med lägenhetsenheten på fastighets- och gatukontoret som syftar till erfarenhetsutbyte och metodutveckling för att skapa en samsyn i det konkreta arbetet med hemlösa men också för att utveckla det strategiska arbetet med kommunens lägenheter.

ASF har också ett nära samarbete med stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret när det gäller boenden för hemlösa och frågor om bostadsförsörjning. ASF har bland annat deltagit i arbetet med att ta fram förslag till ett kommunövergripande program mot hemlöshet och i arbetet med Mallbo. Mallbo är ett utvecklingsprojekt och partnerskap mellan Malmö stad och bostads-marknadens aktörer. Målet är att testa nya metoder för nyproduktion av flerbostadshus till minsta möjliga hyresnivå.

MKB är en av de viktigaste aktörerna i hemlöshetsarbetet bland annat för att få tillgång till övergångslägenheter, d.v.s. lägenheter för andrahandsuthyrning där avsikten är att andrahandshyresgästen ska kunna överta kontraktet. De tre senaste åren har MKB lämnat drygt 600 lägenheter för uthyrning som övergångslägenheter. Under år 2020 ska fastighets- och gatukontoret och ASF teckna en ny överenskommelse med MKB.

Det pågår ett samarbete med olika föreningar från civilsamhället. Exempelvis finns ett samarbete med Rädda Barnen och med Röda Korset som bidrar med verksamhet på ett flertal olika boenden.

Inför vintern ingick nämnden ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med organisationer från civilsamhället. Partnerskapet omfattar två insatser, en värmestuga för unga mellan 18-25 år och en värmestuga för vuxna över 25 år. Insatserna bedrivs från den 16 december 2019 till och med den 15 april 2020.

Överenskommelsen är ett resultat av möten mellan ledamöter i nämnden, tjänstepersoner och representanter från civilsamhället.

Malmö stad, Skåne stadsmission och Malmö pingstförsamling har sedan 2014 samverkat kring målgruppen EU-medborgare i social och ekonomisk utsatthet. Sedan januari 2016 finns ett formaliserat avtal om IOP mellan Stiftelsen Skåne Stadsmission, Malmö Pingstförsamling och Malmö stad gällande insatserna Crossroads och Vinternatt. Crossroads är en öppen verksamhet vid Nobelorget dit utsatta vuxna EU-medborgare under vistelse i Malmö kan vända sig för att få sina mest grundläggande behov tillgodosedda. Vinternatt är ett tillfälligt natthärbärge med 40 sovplatser som bedrivs av Malmö Pingstförsamling. Överenskommelsen om Vinternatt Malmö gäller under perioden 2020-01-01 till 2020-03-31

Utvecklingsarbete

Efter beslut i kommunfullmäktige genomförde Malmö stad en större omorganisation den 1 maj 2017 som bland annat innebar att de fem stadsområdesnämnderna och sociala resursnämnden upphörde och att tre nya nämnder bildades, däribland arbetsmarknads- och socialnämnden (ASN). Ett av flera motiv bakom organisationsförändringen var att åstadkomma ett samlat grepp om hemlösheten och att ansvarsfördelningen inom kommunen skulle bli tydligare.

Tekniska nämnden fick ett utvidgat uppdrag för hemlösheten, vilket bland annat innefattar övertagandet från ASN av den så kallade tekniska tillsynen av kommunens övergångslägenheter. Bildandet av en arbetsmarknads- och socialnämnd har ökat möjligheterna till övergripande ledning och styrning inom nämndens ansvarsområde. ASN och dess förvaltning har under året haft hemlöshet som ett av flera utvecklingsområden.

Nedan redogörs för några av de utvecklingsarbeten som förvaltningen arbetat med under år 2019.

Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutade i januari 2018 om en satsning mot hemlöshet. Satsningen har fortsatt under 2019. Målet med satsningen har bland annat varit att minska hemlösheten genom bättre förebyggande arbete och att genom större resurser till arbete med utredningar och uppföljningar förkorta tiden då hemlösa hushåll bor i tillfälliga boenden. Satsningen har gjort det möjligt att öka antalet socialsekreterare som arbetar med att utreda ansökningar och att följa upp boendebistånd. I satsningen har ingått inrättandet av Bokningscentralen samt arbetet med en bostadsrådgivning för alla Malmöbor. En bostadsrådgivning startade under våren 2019. Dit kan Malmöbor vända sig för att få hjälp att söka bostad. Många av de som besöker bostadsrådgivningen saknar helt egen bostad och befinner sig i hemlöshet.

Ett vägledningsdokument för bistånd till boende har tagits fram och har implementerats under våren. Vägledningen är en anpassning till den rättspraxis som råder inom området och innebär att enbart hushåll med speciella svårigheter kan få bistånd enligt socialtjänstlagen till långsiktiga boendelösningar i form av kommunala andrahandskontrakt på lägenhet.

Bostadsförsörjningsorganisationen i Malmö stad har tillsammans med Malmö innovationsarena (MIA) arbetat med projektet Mallbo. Projektet samordnas av stadsbyggnadskontoret och bedrivs förvaltningsövergripande tillsammans med arbetsmarknads- och socialförvaltningen, fastighets- och gatukontoret samt miljöförvaltningen. Målet med projektet är att tillskapa nya hyreslägenheter med hyror på en nivå som gör att de är möjliga att efterfråga av hushåll med svag ekonomi.

Förvaltningen har arbetat med att göra alla boendeplatser inom de olika avdelningarna till Malmöplatser. Det betyder att alla platser ska vara tillgängliga för hemlösa personer oavsett vilken socialtjänstavdelning personen har kontakt med. Förändringen har resulterat i större likabehandling av hemlösa klienter, bättre matchning och högre resursutnyttjande.

Att ställa om och anpassa förvaltningens boenden har varit ett prioriterat arbete under året. Det handlar om att anpassa boenden till rätt målgrupper och att använda dessa på ett flexibelt sätt. I detta arbete är ASF beroende av ett väl fungerande samarbete med framför allt stadsbyggnadskontoret, serviceförvaltningen (Stadsfastigheter) och fastighetsägare, särskilt MKB fastighets AB som är en stor aktör inom området.

Under året har förvaltningen arbetat för en ny organisering av boenderesurserna. I början av 2020 samlas alla boenden från socialtjänstavdelningarna på en avdelning (boende, etablering och myndighet). Förändringen förväntas öka resursutnyttjandet och effektiviteten av driften av alla boenden.

Under året har ASF arbetat med en ny organisering av förvaltningens verksamheter. Beslut om ny organisation fattades av direktören i början av 2020 och gäller från den 1 februari 2020. Pengar, beslutsmandat och resurser samlas i tre verksamhetsområden som utgår ifrån de utmaningar staden har, bland annat att minska hemlösheten.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens avvägningar

Den årliga hemlöshetskartläggningen i oktober 2019 visar att hemlösheten minskar för första gången sedan 2013. Enligt kartläggningen befann sig 1 355 vuxna i hemlöshet, en minskning med 31 procent jämfört med 2018. Antal barn i hemlöshet uppgick till 692, en minskning med 49 procent. Minskningen

omfattar personer i strukturell hemlöshet medan antalet personer i social hemlöshet ligger på samma nivå som föregående år.

Den strukturellt betingade hemlösheten utgör cirka 55 procent av de vuxnas hemlöshet. Barn lever nästan uteslutande i strukturell hemlöshet. De senaste tio årens ökning av den strukturella hemlösheten beror framför allt på en stor inflyttning av hushåll med låg betalningsförmåga och svag förankring på bostadsmarknaden och en bostadsmarknad där möjligheterna att tillgodose bostadsbehovet för betalningssvaga hushåll är låg. Bristen på hyreslägenheter med hyror som hushåll med låga inkomster kan efterfråga är stor. Även om Boplats Syd förmedlar allt fler lägenheter är kötiden för den som befinner sig i hemlöshet och är helt oetablerad på bostadsmarknaden lång (cirka fyra år). Den strukturella hemlöshetens minskning under det senaste året bedöms ha flera orsaker: hemlöshetssatsningen med bland annat bostadsrådgivningen och fler socialsekreterare som kan ge stöd och hjälp, fler lägenheter att hyra ut med andrahandskontrakt till hemlösa hushåll, minskat mottagande av nyanlända till Malmö, barnfamiljer har uppnått lång kötid och kunnat få lägenhet via Boplats Syd. Under året har förvaltningen infört en ny vägledning och ett nytt arbetssätt som innebär att hushåll som inte har rätt till bistånd får nödboende max en vecka och att socialsekreterarna träffar hushållen varje vecka. Det gäller framför allt barnfamiljer som nästan uteslutande befinner sig i strukturell hemlöshet och sällan har sådana särskilda svårigheter som enligt rättspraxis krävs för att få bistånd till bostad. Möjligheten att få bistånd till långsiktiga boendelösningar, lägenheter med kommunala andrahandskontrakt, finns inte längre för denna grupp. Det är osäkert hur detta kommer att påverka hemlösheten på sikt. Utvecklingen av hemlösheten kommer att följas upp och återrapporteras i kommande årsanalys samt vid hemlöshetskartläggningen i oktober 2020.

Antalet hemlösa med social problematik i form av missbruk och/eller psykisk ohälsa uppgår till sammanlagt 628 personer. Under de senaste tio åren har antalet personer i social hemlöshet ökat relativt lite. Vid hemlöshetskartläggningen 2010 uppgick antalet till 540 personer. Under samma period har befolkningen ökat med cirka 50 000 personer.

Det är oroväckande att över 100 barn befinner sig i hemlöshet på grund av våld i familjen. Antalet har visserligen minskat sedan förra kartläggningen men tillgänglig statistik visar samtidigt att antal personer som aktualiserats hos socialtjänsten på grund av våld i familjen ökat under 2019 jämfört med föregående år. Familjerna befinner sig i en dubbel utsatthet med både hemlöshet och erfarenheter av våld som de behöver hjälp att bearbeta. Såväl våldet som hemlösheten har negativ inverkan på både mående och relationer i familjen. Det blir också svårt för dessa familjer att ta emot de insatser som erbjuds, föräldrastöd, traumabehandling och annat stöd för barnen, eftersom ett stadigvarande hem ofta är en förutsättning för att dessa insatser ska kunna genomföras. Om bostadssituationen inte löses finns det en tydlig risk för att den våldsutsatta återvänder till våldsutövaren. Insatserna för våldsutsatta är inte

30 | Arbetsmarknads- och socialförvaltningen | Kartläggning av hemlösheten och insatser för hemlösa 2019

primärt inrättade för att lösa hemlöshetsproblematik, men eftersom de utsatta blir hemlösa när de flyttar till ett skyddat boende så fungerar det i praktiken även som en insats mot hemlöshet.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen gör flera insatser för att förebygga hemlöshet. Det vräkningsförebyggande arbetet bedrivs genom samarbete med bland annat Kronofogdemyndigheten, inkassobolag, hyresvärdar och sjukvården. I hemlöshetsinsatsningen har förvaltningen förstärkt insatserna till de personer som behöver stöd för att kunna behålla sin bostad. Bostadsrådgivningen startade under våren 2019 och kan ge information och hjälp med att söka bostad till personer som riskerar hemlöshet på grund av att andrahandskontrakt eller tillfälliga inneboendekontrakt ska upphöra.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen inför nu en ny organisation. Kopplat till nämndens och förvaltningens huvuduppdrag bildas tre verksamhetsområden kopplat till stadens utmaningar med att få fler Malmöbor i egen försörjning, minska hemlösheten samt bidra till likvärdiga uppväxtvillkor för barn och unga. Den nya organisationen förväntas leda till förvaltningen kommer att förbättra arbetet med att motverka hemlöshet.

Malmö stad behöver både arbeta kortsiktigt för att lösa de akuta behoven och mer långsiktigt för att säkra den framtida bostadsförsörjningen för stadens invånare.

Samarbete mellan stadens förvaltningar och med MKB, privata fastighetsägare och byggbolag krävs för att långsiktigt komma till rätta med hemlösheten. När ett hushåll hamnar i hemlöshet är det viktigt med möjligheter till boende och stöd och hjälp som gör att människor själva i så stor utsträckning som möjligt kan lösa sin boendesituation. Långsiktigt behövs strategier som ökar utbudet av bostäder som betalningssvaga hushåll kan få tillgång till samtidigt som det görs insatser som ökar hushållens förmåga och möjligheter att försörja sig själva och sina familjer.

Bilaga 1 Enkätfrågor – kartläggningsblankett 2019

HEMLÖSHET – KARTLÄGGNING 2019-10-01

Klienternas personnummer och namn kommer enbart att användas för att särskilja unika individer i socialtjänstavdelningen. Dessa uppgifter kommer inte att bearbetas digitalt.		Förnamn	Efternamn	Personnummer	Kön ☐ Man ☐ Kvinna	
Hushållstyp ☐ Ensamstående ☐ Gift/sambo ☐ Hemmaboende ung vuxen	Medborgarskap	Födelseland				
Gift/sambo med: Pers.nr: <input type="text"/> Namn: <input type="text"/>		Antal barn som bor med den hemlöse Ange antal per åldersgrupp		Om medborgarskap ej svenskt, hur många år har personen varit i Sverige?		
Huvudsaklig försörjning (markera endast ett alternativ)	☐ Arbete - lön ☐ A-kassa/ALFA-kassa ☐ Etableringsersättning ☐ Försäkringskassa (ej etableringsersättning) ☐ Försörjningsstöd ☐ Pension ☐ Studiestöd ☐ Annat	<input type="text"/> 0-6 år <input type="text"/> 7-12 år	<input type="text"/> 13-17 år <input type="text"/> 18 år* -	☐ 0-1 år ☐ 1-3 år ☐ 3 år -		
Aktuellt boende/vistelse (markera endast ett alternativ, se baksida)		Orsak till hemlösheten (markera endast ett alternativ)				
☐ Gemensamhetsboende med stöd ☐ Gemensamhetsboende (utan stöd) ☐ Dygnslägenhet med stöd ☐ Dygnslägenhet (utan stöd) ☐ Hotell ☐ Vandrarhem/camping (matlagningsmöjlighet finns) ☐ Kriminalvård ☐ Ambulerande ☐ Uteliggare ☐ Institution (HVB, sjukhus) ☐ Uppgift saknas		☐ Uppsagd pga. obetalda hyror ☐ Uppsagd pga. störande beteende ☐ Bristande förankring på bostadsmarknaden ☐ Våld i hemmet (= våld i nära relation) ☐ Våld och hot utom familjen (t.ex. hot från kriminella) ☐ Övriga betalningsanmärkningar (inte hyresskulder)				
Huvudsaklig problematik – dokumenterad eller känd på annat sätt (markera endast ett alternativ)						
☐ Missbruk ☐ Psykiska problem ☐ Missbruk och psykiska problem ☐ Annan individuell problematik som kan utgöra hinder att få en bostad ☐ Ingen känd individuell problematik som kan utgöra hinder för att få en bostad						
Personens bostadsbehov (markera endast ett alternativ)						
☐ Egen bostad (eget kontrakt eller andrahandskontrakt) ☐ Boende med stödinsatser (inte bara tillsynsbehov) ☐ Kollektivboende ☐ Särskilda boendeformer (av varaktig karaktär, exempelvis LSS-boende, vårdboende, boende vid samsjuklighet mm) ☐ Boende utan krav på drogfrihet (liktande Löngården)						
Hur lång sammanhängande tid har personen befunnit sig i hemlöshet?						
☐ 0-3 månader ☐ 4-6 månader	☐ 7-12 månader ☐ 1-3 år	☐ 4-6 år ☐ 7-9 år	☐ 10 år och längre ☐ Vet ej			
Socialtjänstavdelning	Uppgiftslämnare (namn och telefonnummer)					
<input type="text"/>	Handläggare ekonomiskt bistånd: <input type="text"/>					
	Handläggare annat bistånd: <input type="text"/>					
Om Du har några frågor i sambandet med ifyllandet av denna enkät, kontakta undertecknad. Den ifyllda enkäten skall lämnas till: Enkätmottagare <input type="text"/>			Senast datum <input type="text"/>			

Bilaga 2 Tabeller från hemlöshetskartläggning

Källa: Malmö stads hemlöshetskartläggning 2010-2019.

Tabell 10 – Antal hemlösa vuxna 2010-2019 uppdelat på kön

År	Kvinna	Man	Transperson	Totalsumma
2010	271	629		900
2011	332	706		1038
2012	322	675		997
2013	321	652		973
2014	407	735		1142
2015	507	826		1333
2016	669	1071		1740
2017	711	1041		1752
2018	821	1137		1958
2019	518	835	2	1355

Tabell 11 – hemlösa 2019 uppdelat på hushållstyp och kön

Hushållstyp	Kvinna	Man	Transperson	Totalsumma
Ensamstående utan barn	242	673	2	917
Gift eller sambo med barn	110	107		217
Ensamstående med barn	129	14		143
Hemmaboende ung vuxen	25	26		51
Gift eller sambo utan barn	12	15		27
Totalsumma	518	835	2	1355

Tabell 12 – antal barn i hemlöshet 2010-2019

År	Antal barn 0-17 år
2010	196
2011	240
2012	257
2013	329
2014	465
2015	675
2016	887
2017	1070
2018	1347
2019	692

Tabell 13 – familjestorlekar: antal föräldrar, barn 0-17 och hemmaboende unga vuxna barn i familjerna 2019

Antal personer i familjerna	Antal familjer
2	51
3	53
4	42
5	42
6	25
7	13
8	17
9	7
10	2
11	1

Tabell 14 – medborgarskap 2010-2019

År	Svenskt	Annat	Okänt	Totalsumma
2010	636	264		900
2011	726	312		1038
2012	618	306	1	925
2013	597	375		972
2014	635	505	2	1142
2015	672	661		1333
2016	777	963		1740
2017	753	993	6	1752
2018	842	1107	10	1959
2019	770	582	3	1355

Tabell 15 – utländska medborgare, vistelsetid i Sverige 2010-2019 (vistelsetid saknas för en del personer)

År	0-1 år	1-3 år	3 + år	Totalsumma
2010	44	64	156	264
2011	35	87	184	306
2012	58	85	153	296
2013	77	101	188	366
2014	136	152	209	497
2015	168	229	235	632
2016	193	419	348	960
2017	225	402	361	988
2018	248	449	368	1065
2019	73	184	315	572

Tabell 16 – födelseland 2010-2019

År	Annat	Sverige	Totalsumma
2010	421	479	900
2011	497	542	1039
2012	513	484	997
2013	525	448	973
2014	699	443	1142
2015	885	448	1333
2016	1193	547	1740
2017	1253	499	1752
2018	1399	560	1959
2019	807	548	1355

Tabell 17 – orsak till hemlöshet 2014-2019

Orsak till hemlöshet	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bristande förankring	822	998	1308	1368	1455	892
Våld i hemmet	80	83	100	111	153	137
Obetalda hyror	90	116	149	88	133	126
Störande beteende (i lägenhet)	102	93	91	93	104	99
Övriga betalningsanmärkningar	48	43	92	81	41	53
Våld och hot utom familjen (ny 2018)					70	48
Uppgift saknas				11	3	
Totalsumma	1142	1333	1740	1752	1959	1355

Tabell 18 – orsak till hemlöshet 2019, uppdelat på kön

Orsak till hemlöshet	Kvinna	Man	Transperson	Totalsumma
Bristande förankring	305	585	2	892
Obetalda hyror	39	87		126
Störande beteende (i lägenhet)	31	68		99
Våld i hemmet	117	20		137
Våld och hot utom familjen (ny 2018)	11	37		48
Övriga betalningsanmärkningar	15	38		53
Totalsumma	518	835	2	1355

Tabell 19 – huvudsaklig problematik 2014-2019

Huvudsaklig problematik	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bristande förankring	822	998	1308	1368	1455	892
Våld i hemmet	80	83	100	111	153	137
Obetalda hyror	90	116	149	88	133	126
Störande beteende (i lägenhet)	102	93	91	93	104	99
Övriga betalningsanmärkningar	48	43	92	81	41	53
Våld och hot utom familjen (ny 2018)					69	48
Uppgift saknas				11	3	
Totalsumma	1142	1333	1740	1752	1958	1355

Tabell 20 – huvudsaklig problematik 2019, uppdelat på kön

Huvudsaklig problematik	Kvinna	Man	Transperson	Totalsumma
Bristande förankring	305	585	2	892
Obetalda hyror	39	87		126
Störande beteende (i lägenhet)	31	68		99
Våld i hemmet	117	20		137
Våld och hot utom familjen	11	37		48
Övriga betalningsanmärkningar	15	38		53
Totalsumma	518	835	2	1355

**Tabell 21 – huvudsaklig försörjning 2019, uppdelat på kön
(kombination av flera inkomstslag är vanligt)**

Huvudsaklig försörjning	Kvinna	Man	Transperson	Totalsumma
Försörjningsstöd	275	547	1	823
Försäkringskassa	86	102		188
Annat	28	61		89
Introduktions-/etableringsersättning	48	29	1	78
Studiestöd	37	26		63
Arbete	25	37		62
Pension	12	23		35
A-kassa/Alfa-kassa	7	10		17
Totalsumma	518	835	2	1355

Tabell 22 – aktuellt boende 2019, uppdelat på kön

Aktuellt boende	Kvinna	Man	Transperson	Totalsumma
Dygnslägenhet med stöd	139	187		326
Gemensamhetsboende med stöd	95	173		268
Dygnslägenhet (utan stöd)	145	109	1	255
Ambulerande	55	177	1	233
Institution (HVB, sjukhus)	17	69		86
Gemensamhetsboende (utan stöd)	31	23		54
Uppgift saknas	14	37		51
Vandrarhem/camping	14	22		36
Uteliggare	2	22		24
Kriminalvård	1	15		16
Hotell	5	1		6
Totalsumma	518	835	2	1355

Tabell 23 - sammanhängande tid i hemlöshet 2019, uppdelat på kön

Sammanhängande tid i hemlöshet	Kvinna	Man	Transperson	Totalsumma
0-3 månader	99	108		207
4-6 månader	69	100		169
7-12 månader	88	100	1	189
1-3 år	170	268	1	439
4-6 år	44	96		140
7-9 år	11	29		40
10 år eller längre	14	63		77
Uppgift saknas	23	71		94
Totalsumma	518	835	2	1355

Tabell 24 – sammanhängande tid i hemlöshet 2019, uppdelat på social och strukturell hemlöshet

Sammanhängande tid i hemlöshet	Social	Strukturell	Totalsumma
0-3 månader	48	159	207
4-6 månader	63	106	169
7-12 månader	74	115	189
1-3 år	203	236	439
4-6 år	91	49	140
7-9 år	29	11	40
10 år eller längre	67	10	77
Uppgift saknas	53	41	94
Totalsumma	628	727	1355

Tabell 25 – bostadsbehov 2018, uppdelat på kön

Radetiketter	Kvinna	Man	Transperson	Totalsumma
Egen bostad	389	541	2	932
Boende med stödinsatser	82	191		273
Särskilda boendeformer	26	53		79
Boende utan krav på drogfrihet (liknande Lönngården)	15	38		53
Kollektivboende	6	12		18
Totalsumma	518	835	2	1355

Tabell 26 – bostadsbehov 2019, uppdelat på social och strukturell hemlöshet

Radetiketter	Social	Strukturell	Totalsumma
Egen bostad	257	675	932
Boende med stödinsatser	235	38	273
Särskilda boendeformer	70	9	79
Boende utan krav på drogfrihet (liknande Lönngården)	53		53
Kollektivboende	13	5	18
Totalsumma	628	727	1355

Tabell 27 Vuxna i hemlöshet 2019, uppdelat på åldersgrupper och orsak

Orsak till hemlösheten	-18 år	19-24 år	25-39 år	40-64 år	65 år-
Ingen känd individuell problematik	47	113	188	188	7
Missbruk	4	26	107	115	7
Missbruk och psykiska problem	4	39	88	54	2
Annan individuell problematik	9	47	75	42	11
Psykiska problem	4	40	50	79	9
Totalsumma	68	265	508	478	36